

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od określenia zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołań R. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 21 września 2018 r. *znak* (...)

z dnia 04 października 2018 r. *znak* (...) nr (...)

I. *zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 04 października 2018 r. znak (...) nr (...) w ten sposób, że stwierdza iż R. Z. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 01 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.,*

II. *zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 21 września 2018 r. znak (...) w ten sposób, że stwierdza iż R. Z. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc grudzień 2016 r.*

Sygn.akt V U 732/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 21 września 2018 r. nr (...) stwierdził, że wnioskodawca R. Z. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek

na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Na dzień wydania decyzji zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wraz z należnymi odsetkami w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39

za grudzień 2016 r. wyniosło: należność główna w kwocie 430,41 zł oraz odsetki w kwocie 58,00 zł. Jednocześnie zadłużenie z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyniosło:

należność główna w kwocie 59,61 zł oraz odsetki w kwocie 8,00 zł. Łącznie zadłużenie wnioskodawcy wyniosło 556,02 zł.

W uzasadnieniu organ wskazał, że wnioskodawca nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym organ rentowy działając na podstawie art. 83 ust. 1 ww. ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Jednocześnie organ rentowy decyzją z 4 października 2018 r.

nr (...) stwierdził, że wnioskodawca jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

W uzasadnieniu wskazał, że od 1 marca 2015 r. do nadal wnioskodawca jest zgłoszony do obowiązkowych, ubezpieczeń społecznych jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Sp. z o.o. gdzie w miesiącu grudniu 2016 r. nie osiągnął co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym okresie czasu - płatnik składek złożył za wnioskodawcę dokument rozliczeniowy ZUS RCA z wykazaną podstawą wymiaru składek 0,00 zł. Organ podniósł, że z jego ustaleń wynikało, że od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wnioskodawca nie osiągnął co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym okresie czasu. W związku z tym jako prowadzący działalność

od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. powinien podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym oraz do ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Wnioskodawca odwołał się od przedmiotowych decyzji. Wniósł o uchylenie decyzji

z 21 września 2018 r. a także wniósł o cofnięcie i zmianę decyzji z 4 października 2018 r. poprzez stwierdzenie, że obowiązkowym tytułem podlegania ubezpieczeniom społecznym w miesiącu grudniu 2016 r. była umowa zlecenie u płatnika (...) Sp. z o.o.

W uzasadnieniu wskazał, że w miesiącu grudniu 2016 r. otrzymał wynagrodzenie netto 5.740,37 zł z tytułu wykonywania umowy zlecenia w (...) Sp. z o.o. w listopadzie 2018 r. (płatnik dokonuje rozliczeń ZUS z miesięcznym przesunięciem). W rozliczeniu

za grudzień 2016 r. płatnik wysłał za ten miesiąc dwa raporty: z kodem (...) i podstawą 0,00 zł oraz z kodem (...) i podstawą wynosi 7.887,24 zł. Wnioskodawca podniósł, że użycie kodu (...) było błędne. Ten błąd w rozliczeniu dokonany przez płatnika (...)

Sp. z o.o. spowodował, że ZUS o. w L. samodzielnie zmienił dokumenty zgłoszeniowe i rozliczeniowe za miesiąc grudzień 2016 r. Ponadto w odniesieniu do decyzji z 21 września wnioskodawca zauważył, iż wydana decyzja jest obciążona oczywistym błędem, gdyż organ rentowy określił wysokość zadłużenia i dąży do podjęcia działań egzekucyjnych w sytuacji, gdy sam fakt podleganie przez wnioskodawcę ubezpieczeniom społecznym nie został stwierdzony prawomocną decyzją.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołań oraz o zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że dane zaewidencjonowane w organie rentowym

nie potwierdzają, iż za grudzień 2016 r. wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w wysokości 5.740,37 zł netto z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz (...)

Sp. z o.o. Organ rentowy zauważył, że z raportów miesięcznych ZUS RCA złożonych przez (...) Sp. z o.o. za grudzień 2016 r. za wnioskodawcę jako zleceniobiorcę

(kod tytułu ubezpieczenia: „(...)”) wynikało, że podstawa wymiaru składek

na ubezpieczenia społeczne wynosiła w wymienionym miesiącu 0 zł. Organ podkreślił,

że wprawdzie (...) Sp. z o.o. jako zleceniobiorca złożył za sporny miesiąc także raport ZUS RCA, w którym wykazano podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 7.887,24 zł, jednak raport ten został opatrzony kodem tytułu ubezpieczenia (...), dotyczącym osoby, za którą należy rozliczyć i opłacić składki

w dokumentach rozliczeniowych składanych nie wcześniej niż za następny miesiąc, po ustaniu tytułu do ubezpieczeń. Organ rentowy wskazał, że z danych zawartych w dokumentach ubezpieczeniowych przekazanych do ZUS przez spółkę (...) wynikało, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 7.887,24 zł dotyczy innego miesiąca aniżel grudnia 2016 r. korekty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Wnioskodawca R. Z. (ur. (...)) świadczył usługi na rzecz (...) Sp. z o.o., w W. na podstawie umów zlecenia od dnia 1 grudnia 2011 r.

do dnia 31 grudnia, od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. oraz

od dnia 26 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Przedmiotem wykonywanych usług było tłumaczenie tekstów.

W miesiącu listopadzie 2016 r. wnioskodawcy wypłacono wynagrodzenie w kwocie 10.171,01 zł za 129,6 godzin tłumaczeń wykonanych w miesiącu październiku 2016 r.

W miesiącu grudniu 2016 r. wnioskodawcy wypłacono wynagrodzenie w kwocie 7.887,24 zł za 100,5 godzin tłumaczeń wykonanych w miesiącu listopadzie 2016 r.

W miesiącu styczniu 2017 r. wnioskodawcy wypłacono wynagrodzenie w kwocie 3.398,18 zł za 43,3 godzin tłumaczeń wykonanych w miesiącu grudniu 2016 r.

W miesiącu lutym 2017 r. wnioskodawcy wypłacono wynagrodzenie w kwocie 3.123,50 zł za 39,8 godzin tłumaczeń wykonanych w miesiącu styczniu 2017 r.

Raport rozliczeniowy za miesiąc grudzień 2016 r. z kodem 3000 został złożony w wyniku błędu systemowego, a wykazany na nim przychód w kwocie 7.887,24 dotyczy przychodu uzyskanego za okres od 1 listopada 2016 r.

do 30 listopada 2016 r. (...) Sp. z o. o. rozlicza się z tzw.

„przesunięciem miesięcznym”. U wnioskodawcy była ciągłość podlegania z tytułu umowy zlecenia .

dowód:

- akta ubezpieczeniowe w tym: umowa zlecenie z dnia 1 stycznia 2016 r. (k.5), - umowa zlecenie z dnia 1 stycznia 2017 r. (k.5v);

- zaświadczenie (...) Sp. z o.o. w W. z dnia 7 listopada 2018 r. (k.35);

- zaświadczenie (...) Sp. z o.o. w W. z dnia 24 maja 2019 r.(k.38);

- przesłuchanie wnioskodawcy, e-protokół z dnia 3 lipca 2019 r. 00:07:02 i nast. (k.39v).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. decyzją

z dnia 11 października 2018 r. nr (...) że wnioskodawca jako osoba wykonująca prace na podstawie umowy zlecenia u płatnika (...) Sp. z o.o.

nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu m.in.

od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

Decyzją z dnia 1 lutego 2019 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych

I Oddział w W. podtrzymał swoją decyzję w zakresie ustalenia, że wnioskodawca jako osoba wykonująca prace na podstawie umowy zlecenia u płatnika (...)

Sp. z o.o. nie podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu

m.in. od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

dowód:

- kserokopie akt ubezpieczeniowych ZUS I Oddział w W. w tym: decyzja z dnia 11 października 2018 r., decyzja korygująca z dnia 1 lutego 2019 r.

Pismem z dnia 23 sierpnia 2018 r. - doręczonym 4 września 2018 r. - wnioskodawca został zawiadomiony przez organ rentowy o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Jednocześnie organ rentowy wezwał wnioskodawcę do złożenia w przeciągu 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, pod rygorem wydania decyzji na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

W odpowiedzi pismem z dnia 6 września 2018 r. wnioskodawca wskazał m.in.

że w miesiącu grudniu 2016 r., w związku ze zbiegiem tytułów ubezpieczenia, obowiązkowym tytułem podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniom społecznym

była umowa zlecenie zawarta z firmą(...) sp. z o.o. Wnioskodawca podniósł,

że świadczone przez niego usługi były prowadzone w sposób ciągły, a otrzymane wynagrodzenie w miesiącu grudniu 2016 r. wyniosło netto 5.740,37 zł (potwierdzenie przelewu wynagrodzenia w załączeniu), więc kwota brutto musiała oscylować w granicach 7.000 zł, od której (...) Sp. z o.o. doprowadziło właściwe składki, co znajduje potwierdzenie na platformie elektronicznej ZUS - choćby wpływ składki emerytalnej od płatnika (...) Sp. z o.o. w wysokości 963,81.

W dniu 11 września 2018 r. organ rentowy zawiadomił wnioskodawcę o zakończeniu postępowania i zebraniu dowodów, w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń pracowniczych. Jednocześnie organ rentowy wyznaczył wnioskodawcy 7-dniowy termin na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów.

W dniu 21 września 2018 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Pismem z dnia 13 września 2019 r. wnioskodawca został zawiadomiony przez organ rentowy o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym przez wnioskodawcę jako prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą. Jednocześnie organ rentowy poinformował wnioskodawcę, że w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia może czynnie uczestniczyć w każdym etapie postępowania oraz wypowiedzieć się przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie, co do dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W piśmie z dnia 19 września 2019 r. wnioskodawca wskazał, że miesiącu grudniu 2016 r., w związku z wykonywaniem umowy zlecenia otrzymał od (...) Sp. z o.o., wynagrodzenie za 100,5 godziny tłumaczeń po stawce 78,48, co jest tożsame z kwotą podstawy wykazanej przez płatnika w raporcie ZUS (7.887,24 zł). Wnioskodawca oświadczył, że w jego umowach z (...) Sp. z o.o. nie było żadnych przerw, więc spółka nie miała prawa użyć w raporcie za grudzień 2016 r. kodu 3000 (i przez siedem lat współpracy nigdy tego nie robił). (...) Sp. z o.o. odmówiła wnioskodawcy podania informacji o przyczynach zastosowania takiego kodu. Wnioskodawca nie otrzymał również żądanych raportów RMUA oraz informacji potwierdzających, że wypłacona kwota jest wynagrodzeniem z tytułu umowy zlecenia.

W dniu 4 października 2018 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję .

dowód:

- akta ubezpieczeniowe w tym: zawiadomienia o wszczęciu postępowania z 23 sierpnia i 13 września 2018 r. (k. 3, k. 6-6v), pisma płatnika składek z 5 i 19 września 2018 r. (k. 1, k.8), zawiadomienie o zakończeniu postępowania z 11 września 2018 r. (k. 4).

Sąd zważył co następuje

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu - podlegają od dnia oznaczonego w umowie jako dnia rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy - osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia.

Na wstępie wskazać należy, że Sąd orzekający w I instancji w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie ma uprawnień do uchylenia bądź cofnięcia zaskarżonej decyzji. Przepis art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c., na podstawie którego proceduje Sąd, nie przewiduje bowiem takiej możliwości. W myśl § 1 tego przepisu sąd oddala odwołanie, jeżeli nie ma podstaw

do jego uwzględnienia, a zgodnie z jego § 2 - w przypadku uwzględnienia odwołania, sąd zmienia w całości lub w części zaskarżoną decyzję organu rentowego i orzeka

co do istoty sprawy. Wobec powyższego, wnioski o uchylenie bądź cofnięcie zaskarżonych decyzji z przyczyn proceduralnych nie mógł zasługiwać na uwzględnienie.

Istota sporu w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy z tytułu wykonywania umowy zlecenia podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawcy za grudzień 2016 r. była niższa od najniższej podstawy wymiaru składek

dla osób prowadzących pozarolniczą działalność, a co za tym idzie czy wnioskodawca

w spornym miesiącu powinien podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej czy też z tytułu umowy zlecenia.

Przechodząc do meritum sprawy wskazania wymaga, że w przypadku wnioskodawcy brak było podstaw aby objąć go ubezpieczeniami z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Z dokumentów które wnioskodawca zaferował wraz z odwołaniami wynika, że organ rentowy dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia z urzędu. Działania organu z urzędu

w ocenie Sądu nie znajdują oparcia w stanie faktycznym sprawy. Z ww. okoliczności, które Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy załączony przez wnioskodawcę wynika,

że wnioskodawca przez cały rok 2016 miał zawartą umowę zlecenia z (...)

Sp. z o.o. Przedmiotem tej umowy było dokonywanie tłumaczeń. Sąd ustalił ponadto,

iż z tytułu wykonywania umowy zlecenia w grudniu 2016 r. wnioskodawcy zostało wypłacone wynagrodzenie za miesiąc listopad w kwocie 7.887,24 zł.

W ocenie Sądu ZUS Oddział w L. dokonał nieprawidłowego zgłoszenia wnioskodawcy do systemu albowiem nie przeprowadził z wnioskodawcą postępowania wyjaśniającego dotyczącego błędu dokonanego przez (...) Sp. z o.o. Zdaniem Sądu takie postępowanie w sytuacji gdy wnioskodawca zaferował organowi umowy zlecenia oraz wskazywał, że otrzymał wynagrodzenie winno być przeprowadzone a przynajmniej mógł zostać określony odpowiedni termin na przedłożenie przez wnioskodawcę dokumentów korygujących. Następstwem działań Oddziału ZUS w L. była decyzja I Oddziału ZUS w W. z dnia 11 października (skorygowana decyzją z 1 lutego 2019 r.). Wydając swoją decyzję Oddział w W. również nie przeprowadził jakiegokolwiek postępowania wyjaśniającego. Zdaniem Sądu takie postępowanie można było w szerszym zakresie przeprowadzić także przy wydawaniu skarżonych decyzji. Tym bardziej, że wnioskodawca

w dniach 6 i 19 września 2018 r. skierował do organu pisma w których wskazywał,

iż miesiącu grudniu 2016 r., w związku z wykonywaniem umowy zlecenia otrzymał

od (...) Sp. z o.o., wynagrodzenie za 100,5 godziny tłumaczeń po stawce 78,48,

co jest tożsame z kwotą podstawy wykazanej przez płatnika w raporcie ZUS (7.887,24 zł).

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił obie decyzje organu.

W pierwszej kolejności Sąd zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 4 października 2018 r. znak: (...)

nr (...) w ten sposób, że stwierdził, iż R. Z. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Konsekwencją tej zmiany była zmiana decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 21 września 2018 r. znak (...) poprzez stwierdzenie, iż R. Z. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc grudzień 2016 r.